

lenou koncesi obmezovati výhradami, předpisy a podmínkami, které nemají opory v zákoně. Případy, kdy zaniká živn. oprávnění resp. kdy může býti odňato, jsou vypočteny v §§ 56, 57, 133 b, 139, 144 a 146:2 živn. ř. Ani z těchto ani z nějakých jiných ustanovení živn. ř. nelze dovoditi právo živn. úřadu vázati koncesi pro periodickou dopravu osob resolutivní podmínkou toho obsahu, že se koncese udělí pouze na dobu, dokud nebude místní cestovní potřeba uspokojena tím, že státní správa vybuduje v atrakčním obvodu automobilní trati spojení železniční nebo automobilové směru souhlasného nebo málo odchylného, nebo že se železniční spojení zlepší do té míry, že se nebude jeviti potřeba linky autobusové. Jestliže tedy žal. úřad obmezil udělení koncese zmíněnou podmínkou, jednal v rozporu se zákonem a uložení podmínky č. 11 bylo zrušiti pro nezákonnost.

Č. 11.424.

Učitelstvo: I. * Zákon č. 104/1926 Sb. (§ 1 odst. 1 věta 2 a § 45) sám o sobě nevylučuje nárok výpomocného učitele církevní školy na odměnu podle § 3 odst. 5 téhož zák. z toho důvodu, že místo, o něž jde, nebylo zřízeno se souhlasem státní správy. — II. Dobrovolné opuštní služby ve smyslu ustanovení § 3 odst. 5 zák. č. 104/1926 Sb.?

(Nález ze dne 19. září 1934 č. 17.520.)

V ě c: Viktorie V. v K. proti zemskému úřadu v Bratislavě o prázdninovou odměnu učitelce církevní školy.

V ý r o k: Na ř. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 10. září 1931 vyhověla expositura okr. úřadu v Šahách na základě odst. 3 a 5 § 3 zák. č. 104/1926 Sb. žádosti st-ličně a zavázala řím.-kat. školskou stolicí ve St., aby st-lce, býv. výpomocné učitelce na církevní škole tamtéž, do 15 dnů od pravoplatnosti výměru pod exekucí zaplatila Kč 854.70 jako 20%ní prázdninovou odměnu a 5% úroky od 4. dubna 1930; útraty právního zastoupení však st-lce přiznány nebyly. V důvodech bylo uvedeno: »Žalující strana žalovala, že žalovaná ji zaměstnávala do 4. dubna 1930 jako výpomocnou učitelku a tento den ji propustila ze služeb, aniž jí vyplatila zákonem předepsanou 20%ní prázdninovou odměnu a proto žádala za přisouzení žalované částky i s úroky a náklady právního zastoupení. Žalovaná strana udala, že stranu žalující sice zaměstnávala jako výpomocnou učitelku z vlastní vůle, ale proti předpisům na učitelském místě státně dosud nepovoleném v naději, že stát dodatečně udělí povolení a poněvadž žalující strana se též vzdálila z vlastní vůle, nepřísluší jí jako takové prázdninová odměna 20%ní, pročež žádala za zamítnutí žaloby. Expositura po vyšetření a po výpovědích stran uvažovala takto: Podle odst. 3 § 3 cit. zák. přísluší výpomocným učitelům za jejich účinkování odměna a podle odst. 5 cit. zák. při odchodu z výpomocné služby obdrží výpomocní učitelé — neopustí-li službu dobrovolně — částku rovnající se 20% celkové odměny, kterou obdrželi za své poslední nepřetržité působení. Žalovaná nepopřela, že žalující stranu zaměstnávala do 4.

dubna 1930 jako výpomocnou učitelku a také nepopřela ani to, že za poslední sedmiměsíční nepřetržité působení jí vyplatila 4.273 Kč 50 h odměny. Zbývalo tedy ještě vypořádati se s otázkou, zda zvolení žalující strany učitelkou v Ž. nastalé v měsíci únoru 1930 možno považovati za výpověď s její strany, t. j. za dobrovolné opuštění služby a dále s otázkou, zda přísluší 20%ní částka vyplacené odměny výpomocným učitelům vůbec, či jen těm, kteří vypomáhají na místech učitelských státem již povolených. Při prvé otázce nebylo možno přisvědčiti žalované, neboť nebylo dokázáno, že by žalující strana byla projev učinila, tedy výpověď nedala a za tolerance žalované strany dále účinkovala až do propuštění žalovanou stranou, které nastalo usnesením žalované strany ze 4. dubna 1930 připojeným ke spisům. Druhou otázku řeší zák. č. 104/1926 Sb. sám, neboť nemá na mysli jen výpomocné učitele, na místech státem povolených, ale jedná o úpravě platových a služebních poměrů učitelstva obecných a občanských škol vůbec, mezi něž patřila i strana žalující. Vzhledem k tomu, že žalující strana takto neopustila službu výpomocné učitelky dobrovolně, nýbrž propuštěním žalované strany, přísluší jí proto podle cit. zák. 20% z celkové odměny, kterou obdržela za své poslední sedmiměsíční nepřetržité působení, v důsledku čehož bylo třeba po právu žalobu akceptovati a žalovanou stranu odsouditi na zaplacení požadované částky i s úroky. Náklady právního zastoupení přiznány býti nemohly vzhledem k odst. 1 § 128 nař. č. 8/1928 Sb., ježto se jedná o návrh soukromé strany proti veřejné korporaci. Ostatními vývody stran jako bezpředmětnými se úřad nezabýval.»

Proti tomuto výměru odvolala se jak řím.-kat. školská stolice, tak i st-lka; tato poslední toliko co do nepřiznání útrat.

Nař. rozhodnutím zrušil zem. úřad v Bratislavě výměr expositury okr. úřadu v Šahách z 10. září 1931 s tím, že jmenovaná učitelka nemá nároku na odměnu ve smyslu § 3 odst. 5 zák. č. 104/1926 Sb., poněvadž na jmenovanou učitelku se ustanovení zák. č. 104/26 Sb. nevztahují, ježto nezastávala úřad, resp. službu povolenou min. škol., neboť třída, na níž účinkovala, nebyla zřízena se souhlasem min. škol. Nehledě však k této okolnosti, nemá jmenovaná nárok na 20%ní odměnu již proto, poněvadž svou službu na této škole opustila dobrovolně, když dala se vyvoliti za dočasnou učitelku na školu v Ž., kde službu skutečně také nastoupila 7. dubna 1930. Z toho jest zřejmo, že nebyla jí dána výpověď a že své místo ve St. opustila dobrovolně, následkem čehož nemůže si činiti nároku na 20%ní odměnu.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Žal. úřad, maje v cestě instanční řešiti otázku, před úřady správními in judicium vznesenou, zda řím.-kat. školská stolice ve St. je povinna vyplatiti výpomocné učitelce V. 20% odměnu za dobu prázdnin ve smyslu § 3 odst. 5 zák. č. 104/26, zodpověděl otázku tu negativně ze dvou důvodů. V prvním — a to hlavním — důvodu uvádí žal. úřad, že st-lka nemá nároku na takovou odměnu proto, ježto se na ni ustanovení zák. č. 104/26 Sb. nevztahují, poněvadž nezastávala úřad povolený min. škol., když třída, na níž účinkovala, nebyla se souhlasem tohoto min. zřízena.

Proti tomuto důvodu brání se st-lka předem tím, že zák. č. 104/26 Sb. nezná takovou podmínku nároku na poskytnutí prázdninové odměny od vydržovatele školy.

Po této stránce bylo by stížnosti přisvědčiti, neboť v zák. č. 104/26 Sb., jehož se žal. úřad jediné dovolává, podmínky takové není; zejména pak není jí v odst. 5 § 3 cit. zák., úřadem uváděném, a nedá se přímo vyvoditi ani z odst. 2 § 1 a § 45, při učitelce na církevní škole v úvahu přicházejících. S tohoto hlediska a v tomto rámci jeví se proto stížnost důvodnou, při čemž neměl ovšem nss příčiny zkoumati, zda by se z »dosavadních předpisů«, o nichž mluví věta 2 odst. 2 § 1 cit. zák., nedala taková podmínka vyvozovati, neboť těchto předpisů se žal. úřad nedovolal a strana nemohla se proto také po této stránce brániti.

Žal. úřad uvádí ovšem pro svůj zamítavý výrok ještě subsidierně důvod další, totiž potud, že i tehdy, kdyby se zák. č. 104/26 Sb. na st-lku vztahoval, neměla by nároku na prázdninovou odměnu z toho důvodu, že službu dobrovolně opustila (§ 3 odst. 5 cit. zák.). Dobrovolné opuštění služby spatřuje pak žal. úřad v té skutečnosti, že se st-lka dala zvoliti za výpomocnou učitelku na škole v Ž., kde službu skutečně také nastoupila dne 7. dubna 1930; z toho je po názoru úřadu zřejmo, že nebyla jí tedy dána výpověď, takže své místo ve St. opustila dobrovolně.

Proti tomu odvolává se st-lka na protokol ze zasedání školské stolice ze 4. dubna 1930, podle něhož byla školskou stolicí ze služeb propuštěna, aniž o to žádala. Skutečnost, že konkurovala na místo v Ž. a byla tam i zvolena, nemění nic na tom, že o místo to žádala pouze podmíněčně (totiž pro případ, že by byla propuštěna), o čemž svědčí i to, že také po svém zvolení dne 16. února 1930 nadále místo ve St. zastávala a do Ž. se odebrala teprve, když byla školskou stolicí ve St. propuštěna.

I tuto obranu strany nutno uznati důvodnou. Neboť z pouhé skutečnosti, že bylo žádáno o místo na jiné škole, neplyne ještě samo o sobě, že žadatel místo v tom případě, že mu bude uděleno, skutečně také nastoupí, jak o tom svědčí i případ dnešní, kde st-lka i po svém zvolení v Ž. (16. února 1930) konala nadále — což je nesporno — službu ve St., aniž byla sama žádala o propuštění z této služby z toho důvodu, že byla zvolena na jiné škole. Musel by tu při nejmenším býti zvláštní, výslovný předpis, který by stanovil, že v případě udělení místa, o něž bylo žádáno, nutno místo to také nastoupiti, aby se dalo konkludovati na nepochybný projev vůle, místo dosavadní opustiti. Takového předpisu se však žal. úřad nedovolává a pouhá skutečnost, že o místo na jiné škole bylo žádáno, nemůže za tohoto stavu ještě takový projev vůle sama o sobě nahraditi. Tím méně mohla by ho nahraditi, kdyby žádosti o nové místo bylo žádáno skutečně pouze podmíněčně pro ten případ, že by žadatelka byla z nějakých důvodů — s udělením nového místa nijak nesouvisejících — dosavadním zaměstnavatelem propuštěna. Zda tomu v daném případě skutečně tak bylo, jak stížnost uvádí, neměl nss za daného stavu příčiny zkoumati, kdyžť nad to spisy o udělení místa v Ž. ve správních spisech obsaženy nejsou a protokol o schůzi školské stolice v Ž. ze 16. února 1930 po této stránce vysvětlení nepodává, zejména ani potud, zda snad žadatelka nepřiložila ke své žádosti o nové místo nějaké prohlášení, že se ihned vzdá dosavadního místa, jakmile jí nové místo bude uděleno. Avšak ani z protokolu o schůzi

školské stolice ve St. ze 4. dubna 1930 neplyne, že k propuštění st-lčině, které se podle tohoto protokolu skutečně stalo, došlo na žádost st-lky samé, ba naopak vyplývá z něho, že hlavním důvodem propuštění bylo tu zrušení místa.

Za tohoto stavu, kdy je dále nesporno, že až do 4. dubna 1930 byla st-lka v řádném služebním poměru vůči vydržovateli školy, a že do této doby místo to ze své vůle zastávala, nelze pak také ani z pouhé skutečnosti, že st-lka teprve po svém propuštění dne 4. dubna 1930 nastoupila dne 7. dubna 1930 nové místo, na něž byla již dne 16. února 1930 zvolena, konstruovati její nepochybný a přede dnem 4. dubna 1930 uskutečněný projev vůle dosavadní místo skutečně opustiti v případě, že jí nové místo bude uděleno.

Za tohoto stavu nemohl tudíž ještě žal. úřad upírati st-lce nárok vůči vydržovateli církevní školy na žádanou prázdninovou odměnu ve smyslu odst. 5 § 3 zák. č. 104/26 Sb. a bylo proto nař. rozhodnutí, jehož oba důvody byly stížností otřeseny, zrušiti podle § 7 zák. o ss; v důsledku toho netřeba se již ani zabývati vadou řízení, stížností vytýkanou, ježto tato souvisí právě s mylným názorem žal. úřadu, pro něž se již nař. rozhodnutí ruší.

Za tohoto stavu nemohl se ovšem nss již zabývati ani otázkou, zda a pokud měly býti st-lce přisouzeny útraty ve správním řízení jí způsobené, ježto bude nyní na úřadu, aby znovu rozhodl nejen o odvolání řím. kat. školské stolice, ale i o odvolání st-lčině, podaném do výroku expositury okr. úřadu v Šahách z 10. září 1931 toliko v otázce nepřiznání útrat.

Č. 11.425.

Železnice. — Řízení před nss-em: I. Poměr majitele vlečky k železnici, obstarávající provoz vlečky, je poměrem soukromého práva. — II. K výkladu ustanovení § 44 zák. o ss.

(Nález ze dne 19. září 1934 č. 17.653.)

Prejudikatura: ad. I.: srov. Boh. A 3563/24.

Věc: Max S. v Ž. proti ministerstvu železnic o přeměnu nákladiště na vlečku.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: St-l odepřel podepsati vlečkovou smlouvu o vlečce, zvané nákladiště »Š.-ské Podhradie«, zaslanou mu ředitelstvím státních drah v Bratislavě, a žádal, aby věc byla předložena k rozhodnutí min. žel. Dopisem z 27. června 1931 oznámilo pak ředitelství státních drah v Bratislavě st-li toto: »Sdělujeme Vám, že Vaši žádost (odvolání) z 2. února 1931 postoupili jsme min. žel. k rozhodnutí. Min. žel. rozhodlo svým výrokem z 20. května 1931, že je třeba s Vámi ujednat smlouvu vlečkovou o používání privátního nákladiště Š.-ské Podhradie s platností od 1. ledna 1931 podle všeobecných podmínek. Poplatky za udržování vlečky, zúročení a umoření pořizovací ceny mají býti stanoveny podle vyhlášky min. žel. z 5. listopadu 1930... Podle tohoto rozhodnutí min.